

НАЦРТ

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА

Члан 1.

У Закону о уџбеницима („Службени гласник РС”, број 27/18), у члану 1. став 1. после речи: „приручника”, речи: „и додатних наставних средстава”, замењују се речима: „и обавезног и додатног наставног средства”.

Члан 2.

Наслов изнад члана 3. мења се и гласи: „Обавезно и друго наставно средство” и додају се нови ст 1-4. који гласе:

„Национална читанка је обавезно наставно средство за све ученике основног и средњег образовања и васпитања који наставу похађају на српском језику.

Национална читанка користи се у циљу развијања личног и националног идентитета, развијања свести и осећања припадности Републици Србији, поштовања и неговања српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина на простору Републике Србије, развијања интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине.

Национална читанка обухвата садржаје програма предмета српски језик, односно српски језик и књижевност, свет око нас, природа и друштво, историја, географија, ликовна култура и музичка култура, у складу са планом и програмом наставе и учења за одређени разред, односно циклус основног и средњег образовања и васпитања.

У складу са ставом 2. овог члана читанка обухвата садржаје предмета:

1. првог и другог разреда основног образовања и васпитања;
2. трећег и четвртог разреда основног образовања и васпитања;
3. свих разреда другог циклуса основног образовања и васпитања;
4. свих разреда средњег образовања и васпитања.”.

Досадашњи став 1. постаје став 5.

Члан 3.

У члану 10. после става 4. додају се ст. 5-10. који гласе:

„Средства за финансирање припреме и набавке националне читанке за све ученике основних и средњих школа који остварују образовно-васпитни рад на српском језику обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Начин и рокове доделе и враћања уџбеника и националне читанке који се финансирају средствима из буџета утврђује Влада.

Средства за финансирање набавке и доделе, односно суфинансирање набавке и доделе уџбеника и приручника из става 1. овог члана, могу се обезбедити и у буџету јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе ближе одређује услове, критеријуме, начин и поступак финансирања, односно суфинансирања из буџета јединице локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе средства из става 6. овог члана може реализовати преко организационог облика чији је оснивач.

Јединица локалне самоуправе о својој одлуци да финансира, односно суфинансира набавку и доделу уџбеника и приручника из става 1. овог члана, обавештава министарство најкасније до 1. фебруара текуће календарске године за наредну школску годину.”.

Члан 4.

У члану 11. став 2. тачка 1) мења се и гласи:

„1) уџбеник на језику и писму националне мањине, преведен са српског језика или извorno писан на језику и писму националне мањине;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) уџбеник за предмете у гимназијама и средњим стручним школама које похађа мање од 2% ученика и полазника од укупног броја ученика и полазника у генерацији која похађа исти програм;”.

Став 4. мења се и гласи:

„Издавач уџбеника дужан је да учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника у износу 2% остварених нето прихода од продатих уџбеника у претходној календарској години и да наведена средства обрачуна и уплати у буџет Републике Србије, најкасније до 30. априла текуће године.”.

Став 5. мења се и гласи:

„Издавач уџбеника који издаје све нискотиражне уџбенике које су школе изабрале за коришћење према члану 34. ст. 3, 4, 5. и 11. и који су том издавачу одобрени у складу са овим законом, нема обавезу да учествује у обезбеђивању средстава из става 4. овог члана.”.

После става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„Издавач уџбеника који издаје део нискотиражних уџбеника које су школе изабрале за коришћење према члану 34. ст. 3, 4, 5. и 11. и који су том издавачу одобрени у складу са овим законом, има право на умањење средстава из става 4. овог члана које се утврђује применом начела сразмерности.”.

Досадашњи став 6. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Влада, у складу са расположивим средствима буџета Републике Србије, доноси одлуку о суфинансирању припреме и/или набавке нискотиражних уџбеника које издаје центар за нискотиражне уџбенике.”.

Досадашњи став 7. који постаје став 8. мења се и гласи:

„Одлука из става 7. овог члана доноси се до 1. септембра текуће године за наредну школску годину.”.

Досадашњи ст. 8-9. постају ст. 9-10.

Члан 5.

У члану 14. став 1. после речи: „предузеће”, додају се речи: „које је регистровано за делатност објављивања уџбеника чији је оснивач Република Србија”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Издавање националне читанке из члана 3. овог закона, обављајавни издавач.”.

Досадашњи ст. 2-4. постају ст. 3-5.

Члан 6.

После члана 14. додаје се нови члан 14а који гласи:

„Члан 14а

Јавни издавач формира ауторски тим за припрему националне читанке и то појединачно за сваки ниво израде читанке.

Јавни издавач расписује јавни позив за избор чланова ауторског тима за припрему националне читанке.

Ауторски тим чине лица са интегритетом и ауторитетом у области за коју су изабрани.

Јавни издавач расписује и јавни позив за избор чланова рецензентске комисије на исти начин као и за избор чланова ауторског тима за припрему националне читанке.”.

Члан 7.

У члану 16. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Планом уџбеника, за све разреде, предвиђена је и национална читанка.”.

Досадашњи ст. 2-11. постају ст. 3-12.

У досадашњем ставу 9. који постаје став 10. речи: „ст. 4, 6. и 7.”, замењују се речима: „ст. 5, 7. и 8.”.

Члан 8.

У члану 22. став 4. тачка 4) мења се и гласи:

„4) сагласност издавача да ће омогућити школи и наставницима да без накнаде користе садржаје уџбеника који је изабрала њихова школа, ради прилагођавања уџбеника образовним потребама ученика;”.

Став. 6. мења се и гласи:

„Рецензентска комисија из става 5. овог члана има најмање три члана из реда стручњака за одговарајућу област за коју се доставља рукопис уџбеника, при чему један члан обавезно мора да буде наставник високошколске установе или научни саветник одговарајућег института, а један члан из редова наставника који непосредно учествују у извођењу наставе.”.

После става 6. додаје се нови став. 7. који гласи:

„Рецензентску комисију за националну читанку чине најмање пет члanova, при чему два члана обавезно морају да буду наставници високошколске установе или научни саветници одговарајућег института, а три члана обавезно морају да буду из редова наставника који непосредно учествују у извођењу наставе.”.

Досадашњи ст. 7-17. постају ст. 8-18.

У досадашњем ставу 13. који постаје став 14. речи: „ст. 11. и 12.”, замењују се речима: „ст. 12. и 13.”

У досадашњем ставу 17. који постаје став 18. број: „16.” замењује се бројем: „17.”

Члан 9.

У члану 23. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Стручну оцену квалитета националне читанке даје комисија коју из реда запослених образује Завод, без права на накнаду.”.

Досадашњи ст. 2-7. постају ст. 3-8.

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. после речи: „уџбеника”, тачка се замењује запетом и додају се речи: „односно рукопис националне читанке.”.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. број: „60”, замењује се бројем: „90”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. после речи: „дораду”, додају се речи: „односно рукопис националне читанке.”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 6. речи: „десет радних”, замењује се речју: „осам”, а број „3.”, замењује се бројем: „4.”.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 7. број: „5.”, замењује се бројем: „6.”.

После досадашњег става 7. који постаје став 8. додаје се нови став 9. који гласи:

„Током поступка давања стручне оцене уџбеника у електронском облику није дозвољено вршити измене. Уколико комисија Завода утврди да се у уџбенику у електронском облику врше измене у периоду од подношења захтева за одобравање уџбеника до враћања уџбеника на дораду или доношења стручне оцене (уколико се уџбеник не враћа на дораду), захтев за одобравање уџбеника се одбија.”.

Досадашњи ст. 8-14. постају ст. 10-16.

У досадашњем ставу 8. који постаје став 10. број: „7”, замењује се бројем: „8”, а број: „5”, замењује се бројем: „6”.

У досадашњем ставу 11. који постаје став 13. број: „10”, замењује се бројем „12”.

У досадашњим ст. 12-14. који постају ст. 14-16. број: „11”, замењује се бројем: „12”.

Члан 10.

У члану 25. после става 3. додају се нови ст. 4-6. који гласе:

„Завод, односно Покрајински завод, може пре доношења стручног мишљења, уколико је комисија уочила да постоје недостаци, једном вратити издавачу рукопис приручника, додатно наставно средство, дидактичко средство или дидактичко игровно средство на дораду, уз образложение свих уочених недостатака, ради њиховог отклањања.

Издавач има могућност да отклони уочене недостатке и тако исправљен рукопис, у три примерка у електронској и штампаној форми, врати Заводу, односно Покрајинском заводу у року од десет радних дана од дана пријема рукописа на дораду.

Уколико издавач не достави коригован рукопис приручника, додатно наставно средство, дидактичко средство или дидактичко игровно средство

У року из става 5. овог члана, сматра се да је одустао од захтева за одобравање рукописа приручника, додатног наставног средства, дидактичког средства или дидактичког игровног средства.”.

Досадашњи ст. 4-б. постају ст. 7-9.

У досадашњим ст. 4. и 5. који постају ст. 7. и 8. број; „45”, замењује се бројем „60”.

Члан 11.

У члану 28. став 1. после речи: „уџбеника”, додаје се запета и речи „односно националне читанке.”.

Члан 12.

У члану 34. став 1. мења се и гласи:

„Школа уџбенике бира из каталога уџбеника и о избору уџбеника обавештава савет родитеља.”.

Став 4. мења се и гласи:

„Уколико у каталогу уџбеника нема одобрених уџбеника за наставу на језику и писму националне мањине, школе из каталога одобрених уџбеника на српском језику врше избор уџбеника који ће бити преведен на језик и писмо националне мањине, односно бирају издавача за уџбенике изворно писане на језику и писму националне мањине.”.

У ставу 6. после речи: „Министарству”, додају се речи: „односно надлежној школској управи.”.

Став 7. мења се и гласи:

„Издавач у року од осам дана од дана пријема обавештења из става 6. овог члана, обавештава Министарство да ли ће сам издати изабрани уџбеник. Уколико издавач не издаје изабрани уџбеник министар обавештава јавног издавача, који је у обавези да га преведе, односно да га припреми и изда као уџбеник који је изворно писан на језику и писму националне мањине.”.

У ставу 10. после речи: „Министарству”, додаје се запета и речи: „односно надлежној школској управи”, а број: „60”, замењује се бројем: „30”.

Став 15. мења се и гласи:

„Коначна одлука о уџбеницима који ће се користити у настави обавезујућа је и објављује се на видном месту у школи и на званичној интернет страници школе.”.

Члан 13.

У члану 38. став 1. тачка 6) речи: „31. марта”, замењују се речима: „30. априла”.

Члан 14.

У члану 43. став 1. после тачке 3) тачка се замењује тачком и запетом и додаје се тачка 4. која гласи:

„4) издавач уџбеника не уплати у буџет Републике Србије средстава за издавање нискотиражних уџбеника у износу 2% остварених нето

прихода од продатих уџбеника у претходној календарској години, најкасније до 30. априла текуће године (члан 11. ст. 4. и 6.).”.

Члан 15.

После члана 46. додаје се члан 46а (самостални члан) који гласи:

„Члан 46а

Јавни издавач расписаће јавни позив за избор ауторског тима за припрему националне читанке у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Коришћење националне читанке у основним и средњим школама почеће од школске 2024/2025. године.”.

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.